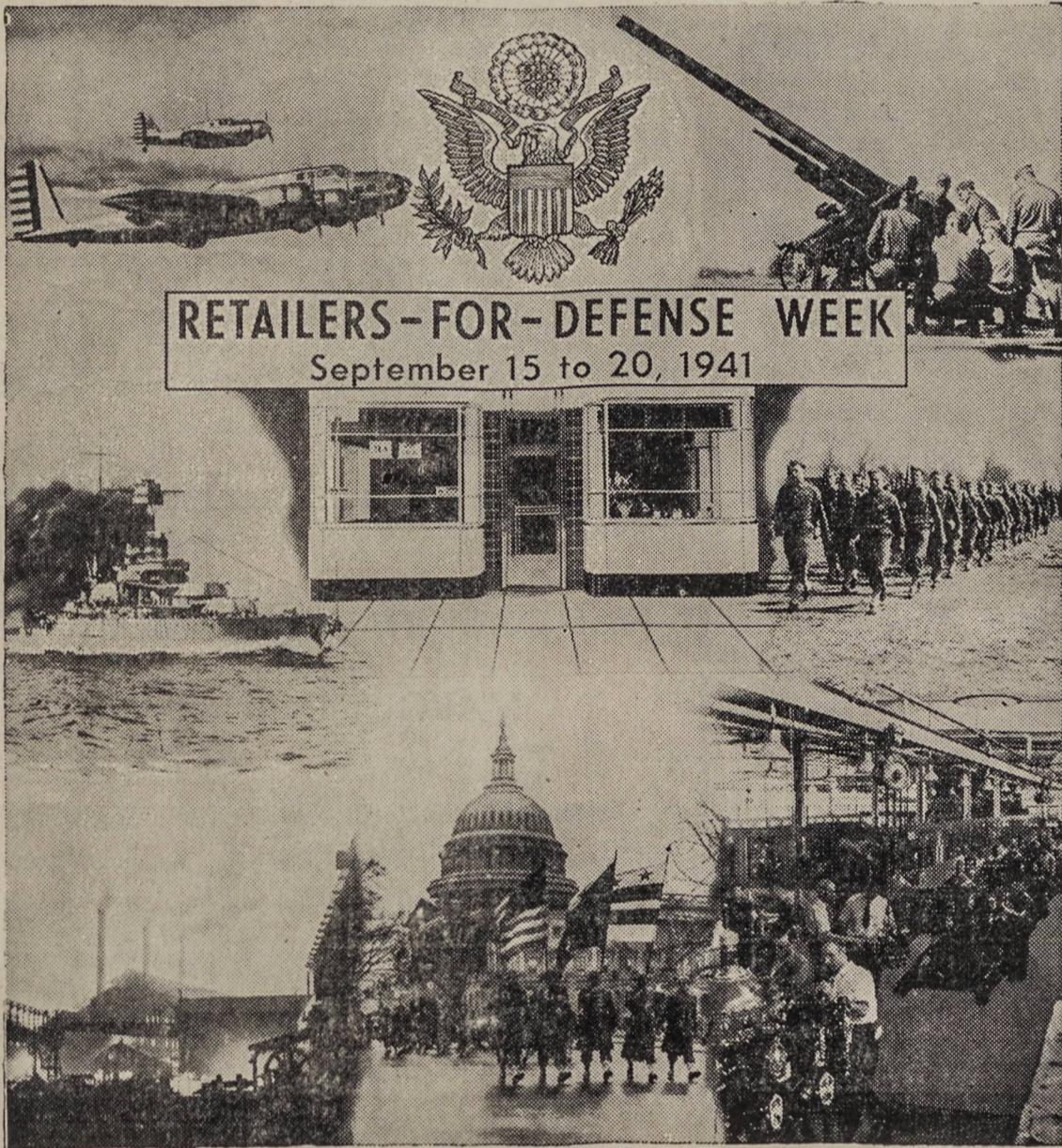

MARGUTIS

Zilevicius J
166 Park Place
ELIZABETH N J

Cor

MARGUTIS

Published semi-monthly on the
15th and the 30th

ANTANAS VANAGAITIS
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at
the post office at Chicago, Illinois
May 16th, 1928, under the act of
March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION
PRICE \$2.00 per year, 10 cents per
copy. The publisher assumes no
responsibility for return of un-
solicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.
Chicago, Ill.
Phone GROvehill 2242

ANTANAS A. OLIS
ADVOKATAS

Bridgeport: 3252 So. Halsted Street
Valandos: nuo 7 iki 9 vakare
Tik ketvirtadieniais
Telephone CALumet 6945

Adv. Antanas A. Olis
Adv. R. A. Vasalle
Adv. A. Lapinskas
134 North La Salle Street
Room 1308
Telephone RANdolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare.
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Ave
Telephone REPublic 7868

Phone CANal 6122

DR. S. JAKUBS, D. D. S.
DENTIST

9:30 A. M. 12 A. M.
1—5 P. M. 6—8 P. M.
2201 West 22nd Street
Residence 2850 West 40th St.
Res. Phone LAFayette 7383

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS**REAL ESTATE****JOHN PAKEL**

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus na-
mus ant lengvų mėnesinių išmokė-
jimų. Darau viską taisymo darbą
be jokio cash įmokėjimo ant leng-
vų mėnesinių išmokėjimų. (Išgau-
nu geriausį atlyginimą iš Fire
Insurance Kompanijų dėl taisymo
apdegusių namų). Darau paskolas
ant naujų ir senų namų ant lengvų
mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20
metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

Insurance and Loans
6816 S. Western Avenue
Phone Grovehill 0306

NAUJA MODERNIŠKA KOPLYČIA**MARQUETTE PARKE**

Laidotuvių Direktorius **ANTANAS PETKUS** įrengė
naują, modernišką koplyčią Chicagoje, Marquette park kolo-
nijoje, prie 68-tos ir So. Western Avenue.

ANTANAS B. PETKUS

6812 So. Western Avenue Telef. GROvehill 0142

Antra laidojimo įstaiga, dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 So. 49 Court

Telf. CICero 2109

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

- Lietuvoj uždrausta giedoti tautos himnas.
- Vokiečiai dar kol kas neleidžia Vokietijoje gyvenantiems emigrantams grįžti Lietuvon.
- Prof. V. Krėvė-Mickevičius buvęs Paleckio vyriausybės užsienių Reikalų Min. neareštuotas ir laisvai gyvena Vilniuje.
- Buvęs bolševikų valdžios Švietimo vice-komisaras Liudas Gira, sėdi Lūkiškių kalėjime.
- Šventadieniais ir Sekmadieniais per Kauno radiją transliuojamos pamaldos iš Bazilikos. Pamokslai netransliuojami. Po pamaldų Arkikatedroje sugiedama maldelė "Salvam fac Republicam nostram, Domine".
- Bazilikos chorą veda kun. Budreckas.
- Lietuvoje leidžiama pasireikšti voldemarininkų srovei.
- Taip pat atgaivinta "Geležinio Vilko" Organizacija, kuri stengiasi patraukti visuomenę.
- Papildomai į patarėjus vokiečių vyr. komisaras paskyrė dr. Meškauską—Germantą, inžinierių Brunių ir majorą Puodžių. Paskutiniu laiku visi gyveno Vokietijoje, kaip politiniai emigrantai.
- Vokiečių įstaigos negražinančios savininkams apie 300 stambesnių ūkių, kuriuos bolševikai buvo nusavinę ir paverę sovchozais.
- Stambesniems dvarams valdyti Vokiečiai paskyrė specialius patikėtinius.
- Vokiečių policija supirkinėja iš ūkininkų arklius nuo 4 iki 7 metų senumo ir 1.55 mtr. aukščio. Moka grynais pinigais — markėmis.
- Programa per radiją užbaigiama tikrai „Vokietijos himnais“ "Deutschland über alles" ir Horst Wessel daina. Lietuviai klausytojams palinkima tikrai "Labos nakties".
- Lietuvoje pradėta organizuoti miliciją, kurios pareiga bus saugoti geležinkelius, išvalyti visus miškus nuo raudonarmiečių ir kitką.
- Milicijos vyriausiu vadu paskirtas gener. Raštikis.

NAUJAS TĖVŲ MARIJONŲ PROVINCIJOLAS

Kun. Dr. K. Rėklaitis

Mirus kun. dr. J. Navickui, nauju Tėvų Marijonų Provincijolu, vienuolijos generolo J. E. Vysku po Petro Būčio ir vyriausios tarybos paskirtas kun. dr. Kazimieras Rėklaitis.

J. Amerikos Valstijon atvyko prieš porą metų drauge su J. E. Vysk. Petru Būčiu. Paskutiniu laiku buvo Marijonų spaudos šefu ir redagavo "Laivą".

Kun. dr. Kazimieras Rėklaitis buvo ir anksčiau Amerikoje, ir savo laiku redagavo "Draugą". Amerikos, lietuvių gyvenimą gerai pažįsta, todėl užimdamas naują vietą kun. dr. K. Rėklaitis, duos daug gero lietuvių išeivijai.

Lithuanian National Relief Fund
Pradės Darbuotis Amerikos Visuomenėj.

Kiekvieno Amerikos Lietuvio pareiga paskirti auką dėl sušelpimo ištremtų iš Lietuvos.

PASIRYŽIMAS

Kam pasiskųsiu, kam pasakysiu,
Kad mano sielą skausmai suvystė,
Su kuo šią taure pasidalysiu,
Kas sugrąžins man žavią jaunystę?...

Troškimais, norais, gražiom svajom
Praplaukė šuoliais mano vaikystė...
Nemigo naktim, ilgesio gijom,
Audrom pražydo guvi jaunystė...

Nelengvą kelią likimas skyrė,
Kieta dalia man buvo žadėta:
Nelaimės, skurdas vargai prispyrė,
Mirė, lyg sapnas, viltis saulėta.

Kam pasigirsiu, kam pasakysiu,
Kad meilė širdį stipriai suvystė,
Gal savo mielai pasisakysiu:
— Tau ir Tėvynei, mano jaunystė. —

Ne, nesilenksiu aš savo daliai,
Kol jauną širdį dar plėšo dainos...
Galingi puola, kelias bedaliai,
Pasaulis keičias, pasaulis mėtinos.

A/binas Stanelis

NEVERKIT PAS KAPĄ

Neverkit pas kapą narsiųjų draugų:
Kas krito kovoj, tie didvyriai,
Kiekviena kova reikalinga aukų —
Laimingi už laisvę numirę.

Nelaistykite kapo gailiaja rauda,
Bet tęskite pradėtą jų žygį:
Pasiiektas jo tikslas minės visada
Paguldžiusį galvą karžygį.

Minėkit ne pragaistį mirtį, kapus,
Bet kovą, vien kovą be galo:
Geresnio paminklo didvyriams nebus,
Kaip vykdymas jų idealo.

J. STRAZDAS

SUGRIŽO

KETURIŲ VEIKSMŲ IR VIENO
PAVEIKSLO VAIZDELIS
Siužetas skolintas

(tęsinys)

RAULAS — Ne, tėveli, aš jos nedirbsiu, atvažia-
vau tik porai dienų ir...

DIČKUS — Tai kai bus, sūnau? Juk tai tavo na-
mai, tėvynė, žemė! Ketini dar pikti, tai ir pridera tau
čia likti. Gana jau svetimos duonos ir svetimų kam-
pų!...

RAULAS — Žemę atiduosiu broliams, tegu jie
vargsta, jei jiems patinka. Aš neliksiu... neišten-
giu jau būti ūkininku...

DIČKUS (rūsčiai). Tai ko atvažia-
vai?

RAULAS — Atvežiau turtą ir atilsį tamstos se-
natvei. Prašau priimti. (Ištraukia iš šoninės kišenės
portfelį, išima daugybę pinigų ir duoda tėvui).

DIČKUS (neimdamas pinigų) — Ne pinigų man
reikia — bet sūnaus! Tu už tuos pinigus pirk žemės

ir laimingai gyvenk, tuomet ir aš rasiu tylią užkros-
nyj vietelę...

RAULAS — Negaliu... Štetine pradėjau tvar-
kyti kitą ūkį... už dviejų mėnesių ketinu vesti žmo-
ną, tat atvažia-
vau prašyti tamstos palaiminimo...

DIČKUS (nusigandęs). — Tu ketini ten vesti?...

RAULAS — Taip, pirklio vienturtę! Bagotą. Gau-
siu pusę milijono kračio.

DIČKUS (drebančiu balsu). — O Jėzau! Ar su vo-
kiete?

RAULAS — Taip.

DIČKUS — Ir su liutere?

RAULAS — Taip. Pas mus, Vokietijoje, tikėjimą
nežiūri... bile būtum doras žmogus...

DIČKUS — Jėzau! Jėzau! Jau tu taip kalbi, tik-
ras mano sūnus? Tai ko tu išmokai sviete, tai tiek
uždirbai? (Graudžiai verkia, pagaliaus raudamas nuo
galvos plaukus). Ar tai tam aš tave auginau, vargau
dėl tavęs!... Atsiuntė vokiečiai parodai! kada išplėšė
iš tavo krūtinės dorą širdį... Siūlai man, nedorėli
pinigus, kad ir aš parduočiau už juos savo širdį, savo
dūšią???. Giresi turįs vokiečių, pirklio dukterį ir dar
ne mūsų tikybos ir prašai mano palaiminimo!? Pir-
miaus pamatysi mane grabe! (Graudžiai verkia. Tyla).

RAULAS (po valandėlės). — Jei tėvelis taip pyksti
ir nenori suteikti man savo palaiminimo — važiuosiu
ir be jo ir tai tuojau... matau, kad gimtasai tėvas
nori suardyti mano sunkiai iškovotą laimę... (apsi-
verkia, nusišluosto ašaras). Tat lik sveikas tėveli...
(Norį pabučiuoti jo ranką).

DIČKUS (nutverdamas už kaklo, gaudžiai) —
Mielas sūneli! Dobilėli! Lik, nevažiuok, (Baisiai
rauda). Širdis plyšta iš gailėsčio — bet ką darysi...
kas turi būti, to neišvengsi... kruvinomis ašaromis
tave apversksiu, bet sulaikyti, matau, nesulaikysiu!...
Išėisi ir akys mano daugiau nebematys...

RAULAS — Atvažiuosiu!...

DIČKUS — Bet manęs nerasi... Užtektų man tos
laimės, kad dar šiek tiek paviešėtum.

RAULAS — Ką daryti? Kad tėveliui pasigerinti,
liksiu dar savaitę, kitai...

DIČKUS — Gerai, mano sūneli, dėkui tau!

RAULAS — Kad tėvelis iškart taip būtų kal-
bėjęs. Aš norėčiau įtikti kiek galėdamas!... Tė-
veli, ar toji žemė verta penkių tūkstančių?

DIČKUS — Vokiečiai, sako, siūlo keturius...

RAULAS — Gerai, rytoj iš pat ryto eisiu pas
dvarininką...

PETRAS (išeidamas iš pirkios) — Tėveli, metas
gulti... tamsta negali atsidžiaugti, o svečiui gal pra-
vartu pasilsėti... (Aplėbiamas už liemenio). Eime mudu
ant šieno!

RAULAS — Eime, tėveli, sykiu. (Abudu apsika-
binę su broliu išeina).

DIČKUS — Uždarysiu tik kiemo vartus... Eikite,
aš judu pavysiu. (Uždaro vartus, Valandėlei sustoja).
Kad Dievas duotų pirt jam žemės, tai jis prigis prie
tos žemelės, kaip dobilėlis... Vaj šventos, šventos tos
pilkosios žemių dulkės! Kas lašelį įliejo į jas savo
kruvino prakaito — tąjį jau valdo žemės pajėga!

UŽDANGA.

VEIKSMAS ANTRAS

Tats pats kiemas, tik jau pastatyta nauja graži
pirkia, kurią tik-ką pašventino. Visur ir viskas pa-
puošta.

KUNIGAS (nusivilkdamas komžą). — Na, jaunais
Dičkau, geras iš tavęs žmogus! Pasistatei tokį gražų

namą, kokio visoj parapijoj nėra . . . Linksmi gyven-
si . . . Štai ir senasai tavo tėvelis džiaugiasi, kad se-
natvėj sulaukė tokios iš sūnaus dovanos.

RAULAS — Jau šių namų savininku nebūsiu . . .
už kelių dienų išvažiuoju Štetinan. Jau ir taip perilgai
viešėjau . . .

KUNIGAS — Tik nedėkingas savo žemės sūnus ją
apleidžia! . . . Tamsta mums labai reikalingas, labai
. . . esi apsišvietęs — suprasi mūsų reikalą . . .
mums gi kaip tik tokių trūksta! . . .

RAULAS — Ką gi daryti . . . taip jau atsitiko . . .
kitaipt negaliu pasielgti . . .

DIČKUS — Na, gerasai klebonėli, nepaniekink se-
no Dičkaus duonos . . . prašau vidun, pasisotinti ir
priimti tai, ką Dievas davė! Prašau, svetelius, links-
minties, žaisti . . . gal kas norėtų gerti, tai Martinukas
atneš naminio alaus.

KUNIGAS — O jūs, mergaitės, kodėl taip stovite
susišpietūsios vienon vieton? Padainuokit kokią gra-
žią dainelę! (Įeina su Dičkom pirkion).

RUPINAS (buvo beeinąs namo).

RAULAS — O tu, Rupin, kur ketini keliauti?
Prašau nepaniekinti mano tėvo duonos! Prašau vidun.

RUPINAS — Kam aš reikalingas tarpe tų gar-
bingų svečių . . .

RAULAS — Mums garbę padarysi! Prašau. (Iši-
veda pirkion).

ŠLIUGERYS — Na, vyručiai? Ką mes čionai taip
stovėsime. Muzikantai, rėžkit vanagėlių.

ŠLIUGERYS (pastatęs viduryj scenos kaladę, pa-
sodina Magdutę). Vyrai, mergaitės, šokit į ratą! Ra-
tu eidami aplink, dainuoja).

CHORAS —

Tupi, tupi vanagėlis
Kviečiuos, kviečiuos,
O kas tave, vanagėli,
Bučiuos, bučiuos?

Jonelis-bernelis
Bučiuos, bučiuos!

ŠLIUGERYS (pabučiavęs ją veidan, atsisėda jos
vieton).

CHORAS —

Tupi, tupi vanagėlis
Kviečiuos, kviečiuos,
O kas tave, vanagėli,
Bučiuos, bučiuos?

Rožytė-mergytė
Bučiuos, bučiuos!

ROŽĖ (pasisveikina ir sėdasi jo vieton).

RAULAS (išeina iš pirkios, pamatęs kad viduj
rato sėdi Rožė — nejučioms sušunka) — A-a-a!

CHORAS —

Tupi, tupi vanagėlis
Kviečiuos, kviečiuos,
O kas tave, vanagėli,
Bučiuos, bučiuos?

Raulutis-bernutis,
Bučiuos, bučiuos!

VISI (ploja delnais, Raulas šoksta bučiuoti, Rožė,
bet toji pabėga iš rato).

ROŽĖ — Nepratus prie to, ypač su svetimais . . .

RAULAS — Kas tai, nemėgsti bučiuotis?

Daili mergaitė, tik nekalbi... nelinksma...

RAULAS (Petrienei, kuri atydziai žiūri į juodu) —

PETRIENĖ — Kas gali būti kalbus ar linksmas
gyvendamas su Kristupu?

RAULAS — Turbūt pasilgo miesto. Juodis pasa-
kojo, kad buvusi Kaune.

PETRIENĖ — Žinai. Ten buvo jaunikių ir viso
gero, o čia vargsta . . . su neturtinga niekas ir nesi-
mėgina . . .

RAULAS — Šitaip? Turėjo jaunikių? . . .

PETRIENĖ — Ojei, dar ir kiek! Vienas net iš
Vilniaus važinėjo, bet nėjo . . . mat, anais metais Ru-
pinas ketino ją vesti — bet kaip jis toks sugrįžo — tai
ir iki šiai dienai ašaroms nėra galo.

ŠLIUGERYS (Bakučiui) — Papasakok mums tamsta
apie ką nors . . . tamsta tiek moki gražių istorijos pa-
sakų. (Jaunimas grupuojasi apie Bakutį. Senesnieji su-
sėda ant sienojų. Ant tos grupės puola nusileidžiančios
saulės spinduliai). (Bus daugiau)

PRABĖGO VASARĖLĖ

Prabėgo miela Vasarėlė.
Trumpai ji čia pas mus viešėjo.
Šiandien nuėjo anuo plentu,
Rugių vainikais galvą iškėlus.
Trumpai ji čia pas mus viešėjo
Rugių, vosilkų žalioj alėjoj.
Juk, rodos, vakar ji atėjo.
Šiandien vėl su daina išėjo.
Prabėgo miela vasarėlė.
Trumpai ji čia pas mus viešėjo.
Šiandien nuėjo anuo plentu,
Rugių vainikais galvą iškėlus.

SANDARA

Tautinės Sandaros Organas.
Metams kaina \$2.00

Red. M. VAIDYLA

Adresas: 840 W. 33rd Str.
Chicago, Ill.

ŠYPSNYS

Žavi sielą dar viena
Vėlyva rudens diena
Saulės šypsno dovana.
Giedras spindulio šypsny,
Lėtas, šiltas bučinys
Skausmą laime sumainys.
Sieloj gera ir glaudu:
Švelnučiu tyliu aidu
Dainą pamirštą randu.

Glosto veidą spinduliai,
O viduj giliai, giliai
Gieda ilgesys tyliai.

Erdvė saulės kupina —
Laimės šypsno dovana —
Ir daina, daina, daina...

JAU SAULĖLĖ LEIDŽIAS

Jau saulėlė leidžias,
vėlus vakarėlis,
leidžia lydi motinelė
jaunąją dukrelę.

Netoli leisiu,
netoli lydėsiu,
tik už rūtų darželio
tai ir palydėsiu.

Tai aš nueisiu
rūtelių darželin,
tai aš nuskinsiu
tris savo žolynus.

Dieveriui mėtaitę,
broleliui rūtaitę,
o tam šelmiui bernuželiui
gailią dilgynaitę.

(Žmonių daina).

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Šį skyrių veda **Balys Armoška.**

JAUNIME Į DARBĄ

Artinasi ruduo. Gamta keičia gyvybės judrumo buvusį vaizdą į vaisius ruošiasi žiemos miegui. Taigi ir mus, jau nebevilios žalieji laukai, pievos ar smėlėti vėsūs paežeriai. Visas veikimas turės susikcentruoti mieste, salėse ir būtuose.

Gal daugeliui, vasaros metu gyvenimas buvo nepastovus. Tai atostogos, tai įkyrūs karščiai, kaip pavienių taip ir organizacijų aktyvieji darbai liko nustumti tolesniam laikui, kas parodė silpną veikimo žymių. Taigi, kaip kad gamta rudens proga apdovanoja žmonija savo gausiais vaisiais, taip mes lietuviai, pasiryžkime susidaryti tinkamus planus rudens ir žiemos veikimui. Kad ir mes galėtume įpilti koki derliaus grūdą į mūsų tautos aruodą. Ypatingai šiuo laiku kai tėvynės Lietuvos padangėje slanko karo audros debesys nuo kurių sunkiai nukentėjo mūsų broliai ir seserys Lietuvoje. Taigi čia galėtų kaip kas sumano prisidėti per įsteigtus fondus aukomis ar kitokiu būdu.

Galima rasti ir kitų veikimo šakų kuriuose mes lietuviai galėtume parodyti daugiau susidomėjimo mūsų tautiniu veikimu, bei kultūringu — lietuvišku darbu. Ypatingai jaunieji, mes turėtume glaudžiau bendrinti savo jėgas lietuviškam darbui. Daugelis vyresniųjų lietuvių jau pailso, tad į jų vietą turi stoti jaunieji jų palikony. Jei trūksta patyrimo, pasiklauskime jų, o jie duos daug patarimų, su kuriais daug galėsime nuveikti jei netingėsime pasidaruoti.

Mes "Jaunoji Lietuva" apart kėlimo aktyvumo vidujiniame veikime, esame pasiryžę aplankyti artimųjų lietuvių kolonijų jaunų-

jų lietuvių grupes, su tam tikrais pamarginimais. Norėtume arčiau susipažinti su jaunąja lietuvių kartą, kad būtų galima pasidalinti lietuviškomis mintimis, paraginti ir palinkėti kad jaunųjų tarpe, taptų geri šios šalies piliečiai ir sąmoningi savo tautos vaikai. Taigi jaunime!... Į darbą!...

B. Gediminas

PASTABOS

Kaip jau buvo pranešta anksčiau, praeitame organizacijos d-jos susirinkime buvo išrinkta komisiją iš 8 asmenų, surengimui vakaro su vaidinimais ir šokiais. Kaip teko patirti iš minėtosios komisijos, pradiniai darbai pilnai pradėti. Rengiamąjį pastatyti labai juokingas veikaliukas, taipgi kiti pamarginimai, o vėliau šokiai. Kadangi patogiausiai iš visų pusių žmonėms privažiuoti, paimta Lietuvių Auditorija Sausio 25 dienai 1942 metais. Komisijos nariai: Antanui Rudokui ir Mikui Žičkui pavesta surinkti programą, padedant kitiems nariams. Todėl būtų labai prašomi biznierių ir šiaip asmenų, kurie galėtų paremti šį mūsų didžiulį parengimą savo pasigarsinimų programoje, atsikreipus komisijos nariams — neatsakyti. Kadangi šis parengimas yra grynai rengiamas sukelimui lėšų, kad būtų galima įsteigti savo skaityklą, todėl prašomi kas tik išgali prie šio kilnaus darbo prisidėti.

Ateinantis narių susirinkimas įvyks rugsėjo 16 dieną, Zepalto salėje 4400 So. Washtenaw ave. 7:30 val. vak. Visi nariai malonėkite laiku atsilankyti, nes bus patiekti pilni planai mūsų parengimui. Be to revizijos komisijos išduos savo raportą iš darytosios revizijos ir knygų peržiūrėjimo.

Malonu yra pranešti kad mūsų narys Eduardas Kubaitis, liko išrinktas Lietuvos Vyčių Seimo, Vyčių organo "Vytis" redaktorium. Sveikiname naują redaktorių linkėdami kuogeriausio pasisekimo.

IŠ TAUTININKŲ SPAUDOS

Kaip tik tyli svetimieji,
Tada šmeižiasi savičiai...

Tautininkas tautininką —
Šmeižto plėškėn pasikinko...

"Savas savo" nepažysta!...
Šmeižia, kad net seilės tyška!

Laikraštis ne tam juk skirtas,
Kad kas būtų peiktas, girtas!
Jis turi šviesti, tur mokinti,
Idealais mus dabinti...
Mūs spauda ir taip silpnėja,
Nes skaitytojai retėja...
Norint jaunus prijaukinti,
Reik gerus raštus spausdinti!..

EDISON POSTAS LAIMĖJO 7-TĄ KARTĄ ČAMPIONATĄ VALSTIJOS

Commonwealth Edison Post Drum and Bugle Corps, nacionaliai čampionai Amerikos Legiono, jau 7-tą kartą laimėjo valstijos čampionatą muzikos ir drill'o konteste, kuris įvyko laike Illinois Department konvencijos, rugsėjo 23 d., Springfield, Ill.

Dabar Edison postas rengiasi prie kito kontesto, kuris įvyks rugsėjo 15 d., Milwaukee, Wis., ir ten turės atlaikyti nacionalį čampionatą, kurį laimėjo praeitą metų Bostone Amerikos Legionierių konvencijoje. Edison Postas pirmąją čampionato trofiją laimėjo Clevelande, 1936 metais, o savo valstijos karūną įgijo 1928, 1932, 1936, 1938, 1939, 1940 metais.

Commonwealth Edison Post Drum ir Bugle corps susiorganizavo iš 25 narių, 16 metų atgal. Dabar turi 76 vyrus.

RUDENI ANT KAPŲ

Į pakastą kapą, apsuptą beržų,
Papuoštą vainiko gyvųjų gėlių,
Nespaudžiamą, kryžiaus iš kieto akmens,
Žvelgiu, sužavėtas rudens.
Apklodami žiemai tyliuosius kapus,
Beržai baltarūbiai jau barsto lapus
Ir rudenio vėjas vis baras piktai,
Kad kliudo skraidyti kapai.

Dangus apsiniaukęs, bet drovisi lyt,
Lyg mirštančiai gamtai bijotų kliudyt
Gėrėtis, kol baltas sniegelis žiemos
Dar lovos minkštos nepaklos.
Į paprastą kapą vargdienio žmogaus
Žvelgiu sugraudintas ir skausmo gilaus
Apimtas, beržo pasirėmęs, verkiu,
Ir ašaros byr ant gėlių.
Verkiu ir jauhystės blogai praleistos,
Ir krintančių lapų, ir grožio gamtos,
Ir saulės skaistutės šiltų spindulių,
Ir savo svajonių gražių...

Pažiūrėk į erdvę — neišvysi galo.
Žmonės nesupranta pilno idealo.
Bet dangaus mėlynė žavi mus dažnai.
Siek gi idealo, kiek tik jo žinai!

Pažiūrėk, kaip šniokščia,
Mankosi ir rangos
Trupinančios krantą laisvos
Marių bangos.

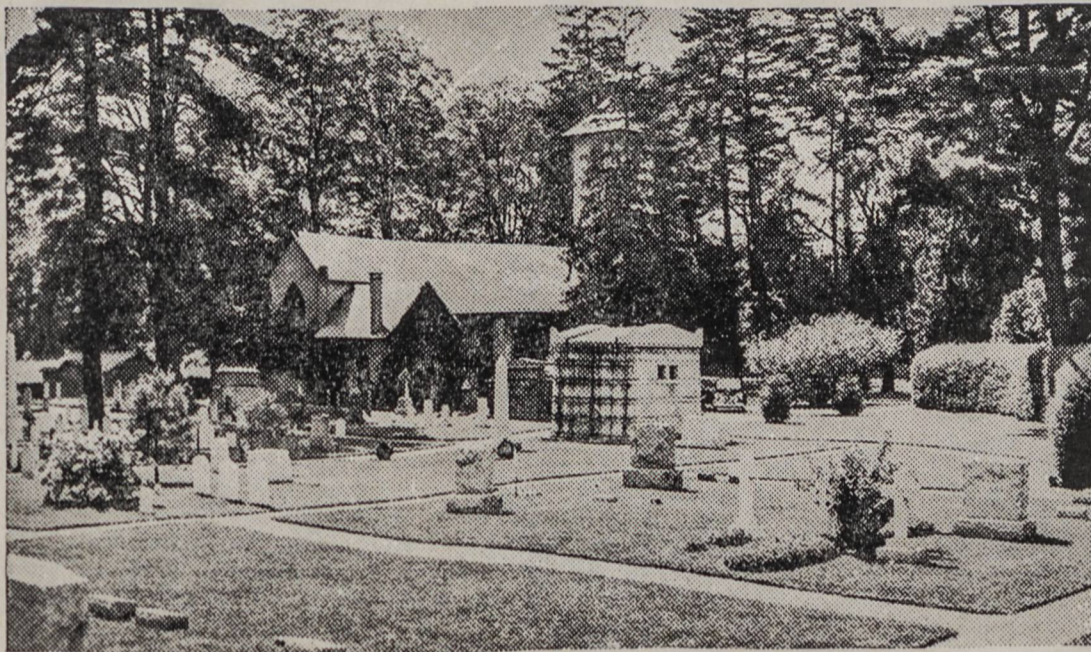
Pažiūrėk, kaip laksto virš
Kalnų arai,
Ir save paklausk: "Ar tu taip darai?"

MIRĖ

SARA DELANO ROOSEVELT

Rugsėjo 7 d., Hyde Parke, mirė Suvienytų Amerikos Valstybių Prezidento motina, sulaukusi 86 m. amžiaus.

Kapinynas,
Kuriame
Palaidoti
Prezidento
Franklin D.
Roosevelto
Tėvai.

SVEIKATOS SKYRIUS

Tvarko

Dr. Steponas Biežis

Paskaitos būna antradieniais

Per radio iš WHFC 9:30 v. v.

(Tęsinys iš pereinamo Nr.)

Čia trumpai pažiūrėkime ką nutukimas ilgainiui lemia. (Šičia aš kalba apie viršosvorį daugiau negu 30 svarų, o ne tik kelis). Nutukėlis, kaip visi gerai žinome, greičiau pavargsta ir todėl negali atlikti tulų darbų, kas jį finansiniai dažnai nuskriaudžia. Tai viena ir mažiausios svarbos priežastis. Antra, nutukėlis yra palinkęs dažniau sirgti nekuriomis gana rimtomis ligomis, butent: širdies degeneracija, inkstų ligomis, cukrine liga, aukštu kraujo spaudimu, sumenkėjimu bendro kuno atsparumo prieš ligas ir tt. Jau yra labai tiksliai nustatyta, kad nutukimas yra viena iš svarbiausių priežasčių cukrinės ligos ir širdies raumenų pasikietimas į taukus arba kaip paprastai sakoma, jog degeneracija, kas ją (širdį) labai rimtai susilpnina. Kadangi nutukusio asmens atsparumas esti silpnas, tai susirgus bile liga jam jau kur kas sunkiau pasveikti. Jeigu tokiame asmeniui pasitaiko sirgti kokia nors didesne liga, tai pasveikimas tokiame asmeniui visados esti daugiau abejotinas, negu normalio svorio žmogui. Sakysime tokiame nutukėliui jau pagyvenusio amžiaus prisiima daryti sunkesnė operacija, čia tai pasidaro visai rimta problema, nes mirtingumas visados esti kur kas aukštesnis, palyginus su tokiom pat operacijom ant normalio svorio žmonių. Nežiūrint iš kokios pusės imsimė, nutukęs asmuo kaip iš sveikatingumo atžvilgio, taip ir iš gyvenamojo amžiaus ilgumo, visuomet ir visur praranda. Užtat net ir po sakis įsigyveno: Juo diržas ilgesnis, tuo amžiaus trumpesnis. Kas nori mažiau sirgti ir ilgiau gyventi privalo daboti savo juosmens storį, privalo žiurėti, kad jo diržas būtų normaliai trumpas. Nutukimą pats žmogus gali ir turi kontroliuoti val-

gomuoju maistu, išimant retais atsitikimais, kad nutukimas pareina nuo pakrikusio veikimo tulų liaukų. Ištikrųjų reikia pripažinti, kad visai nėra pateisinimo per nemierą nutukti. Iš kito atžvilgio prisiima pastebėti, jeigu žmonės tikrai žinotu galimus pavojus sveikatai pareinančius iš nutukimo, tai tik labai retai kuris ar kuri rizi-kuotų nepateisinamą nutukimą.

Bendrai kalbant be perdėjimo, galima drąsiai pasakyti, kad vidutinis žmogus esti labiausiai nerangus savo sveikatos gerove. Jei pasireiškia kokis nenormalumas su didesniu skausmu, tai jis labai mažai dėmesio kreipia. Mat jis vis mano, kad tai esąs mažmožis ir laikui bėgant savaime viskas pasitaisys ir vėl bus pirmąsias tvar-ka. Pavyzdin, pusiauamžiui žmogui, be jokios išaiškinamos priežasties jam pritrūksta kvapo kiek pabėgus, ko pirmiau neatsitikdavo, rodos paprastas šaltis, kurį jis daug sykių jau turėjo ir viskas užsibaigdavo gerai, užsitęsė daug ilgiau, staigiai virškinimas pakriko ar viduriai užkietėjo be jokio pamato ir taip panašiai. Į tuos visus įvykius žmogus paprastai nieko blogo nežiuri manydamas, kad tai tik kokis laikinas be jokios gilesnės reikšmės pakrikimas, kuris, žinoma, savaime turi pranykti. Reikia žinoti, kad labai dažnai tokie, rodos, menki pakrikimai esti pradžia didelių ligų, kurios anksti nepastebėtos ir laiku negydomos vėliaus patį žmogų sunaikina. Pritrukimas kvapo kiek pabėgus gali reikšti rimtą širdies pakrikimą; tas užsitęsęs šaltis gali reikšti pradžią džiovos ar kokią kitą plaučių rimtą ligą; staigus nevirškinimas ar vidurių užkietėjimas dažnai reiškia pradžią vėžio ligos viduriuose. Kiekvienas privalėtų žinoti, kad labai daugel didelių ligų prasideda su mažais ženklais,

kuriuos reikia kuogreičiausia iš-tirti ar kartais kas rimto nesidaro kūne. Lukuriavimas ir nepaisymas neretai baigiasi tragedija.

Labai teisingai pasakyta, kad sveikata yra brangiausias turtas. Taip į ją ir turime žiurėti, privalome kasdieną būti nuolatinėje jos sargyboje. Į mažus netikslumus, kad ir į menkiausius pakrikimus neturime žiurėti per pirštus, nes negali žinoti iš kur ir kada pavojus sveikatai ir net gyvybei ateina. Savęs bergždzias tiešijimas bei lukuriavimas, kad štai rytoj ar po-ryt tas menkas negerumas pra-eis, kuomet tas rytojus dažnai niekados neateina, yra grynas ne-supratimas arba savęs apgaudinėjimas, už ką vėliaus neretai prisiima labai brangiai užmokėti.

Dr. S. Biežis

PALIGONE

Saulei užlindus už horizonto, medžių šešėliai darosi tamsesni ir lyg tamsus rūbas dengia tolimus klonius. Tik miško medžiai kai kur dar sušlama ir pagautos dainos atskambis paliečia pušų šakas. Smėlis įkaitęs nuo saulės karštų spindulių pradeda jau vesti ir skleidžia vėsų vėjelį. Dar kai kur po pušimi susėdę kareiviai traukia dainą, ir armonikos melodija nuo pušies iki pušies ir dingsta vakaro sutėmose, paligono miesto ribose.

„Ko liūdi berželi, ko liūdi,
ko liūdi nuleidęs šakas,
ko svyro jaunieji lapeliai,
ko varvini šaltas rasas.
— girdėti daina.

Mėnuo pilnatis užsiritas ant aukštų pušų ir nušviesdamas Neris vandenį sidabro krislais, vis kopio dangumi aukšty. Palapinių miestas su linksmomis ir liūdnomis melodijomis siūbuoja.

Tik skardus trimto aidas nulekia šmakšdančiomis šakomis.

„Broleliai miegot, miegot, jaunieji broleliai, miegot, miegot“, — lyg sako jis, kariais ir gamtai.

Palapinių miestais, verkiančių armonikų ir skambių dainų balsai nutyla. Tik sargybinių žingsniai girdėti smėliu žengiant, o pušis savo dainomis migdo karius. Naktis. Gegutė ant šakos atskridus apžū-

ri miegantį miestą ir savo balsu užmigdo karius saldžiu miegu.

Visai tamsūs vakarai, lyg prieš audrą, o rytai jau pradeda melsvėti ir ryškėti dangaus ir žemės skliautai. Jau rausta rytai. Kiekviena saldi miego minutė neša šviesesnę ryto dvasią. Jau ir saulė užlipo ant kalniuko ir savo pirmu spinduliu praneša naują žinią, šiandien broliai visi į kovą, visi kariausim kaip, narsūs vyrai.

Į saulę pakilo trimitas. Trimito lūpos vėl prisiglaudė prie trimito ir skardus, šaukiąs balsas nusklido nuo vienos palapinės prie kitos ir keldamas visus į darbą, dar garsiau surinka.

Kelk, Kelk!

Jau girdisi komandos, ir vėl atgarsis pušų šakose. Kuopose patikrint karius bėga skubinasi vadai. Didžiausias triukšmas užpildo paligoną. Tik girdėti: aš — aš... aš, aš. Visi greit atsako ir tvarka, bet Petrui čia ne pas mamą.

Pasiruošti į žygį — įsakymas atskrenda iš štabo. Visi bėga pasiimti sau davinius ir skuba tvarkyti kuprines ir savo širdies patieką, šautuvėlį. Pasiruošę į žygį kariai, ir Petras, nors neviską gerai susitvarkęs, bet eina.

— Kuopa stok, — nuaidi pušų šakelėmis ir miške kažinkas šaukia — stok.

Šautuvai saulės spinduliuose mirga, dainuodami žygio daina, linguodami ore ant kareivių pečių. Jie traukia į priešo zoną. Nors ir jau prakaitas pradeda sruventi po šalmu, bet daina su didžiausiu tonu aidai.

“Ei ko nusižvengei, žirge, juodbėrasai, ko dairais aplinkui, po dulkėta kelią...” trykšta daina iš jaunų krūtinų. Jau penkiolika kilometrų kelio nužygiavus. Už poros kilometrų matyti prie kelio dešimt medžių, ir lyg dūmų kvapą galėjai užuosti. Su dūmų kvapais atskrenda ir kvepianti pusryčiai iš kareiviško katilo. Dar pora punktų nuaidėjo laukais, ir saulės spindulių sparnuose blizga iš tolo esančiai. Po kelių skambiu dainos punktų gali gerai matyti

bulvienės katilą. Jau čia pat ir virtuvė. Kai tik kuopa pasirodė, virėjas sveikino su ramčiu aukštai pakėlęs, jog gausit skanių pusrytelių.

— Kuopa stok — surinka garsiai. Pusryčiams pasiruošk, pasigirsta silpnas balsas, bet jau malonesnis. Visi tuoj savo kuprines nuritina nuo pečių ir pradeda ieškoti šaukšto, ištikimiausio sriubos draugo.

Iš atidaryto katilo sklinda malonūs garai, kurie kiekvieną traukia prie savęs, o virėjas su dideliu samčiu maišo bulvienę. Patenkintas dairosi aplinkui ir skaito karius, ar galės visus pavaišinti sriuba. Visi su savo dubiniais ir šaukštu laukė komandos, kada galės drožti prie katilo, prie sriubos. Visų akys kryo į vadą ir į virėją, kaip į geradėją.

Išsisklaidę kariai, po medžiais tuštino savo porciją, naikino kareivišką bulvienę. Petras, kaip karalius ant kuprinės atsisėdęs irgi tuštino iš savo dubinio bulvienę. Su didžiausiu džiaugsmu kariai valė dubenius, šalino iš jo bulvienę. Su geru apetitu tekėjo sriuba. Petro dubenis greit buvo tuščias ir švariai išplautas. Dabar visi laisvai galėjo pailsėti prieš žygį. Ant kuprinės, padėjęs galvą, Petras žiūrėjo į melsvą dangų. Remo girdėti jau šūviai. Kariai neramūs. Mėlynieji su raudonaisiais šaudosi, o iš rytų pusės atskrenda lėktuvų eskadrilė.

Lietuvos karys

— Slėpkis — suskamba komanda.

Visi tuoj prisitaikė prie vietų. Vieni stovėdami, kiti gulėdami slepiasi nuo lėktuvų. Petras su visu turtu nešdinasi iš patogios vietelės. Diržas gerai suverštas, duoda jam smagu žingsnį, o kuprinė šokinėja ant kupros, lyg kad sviedinys. Keliais dideliais žingsniais pasiekė medį. Širdis šokinėja krūtinėje ir plaka karišku taku. O šautuvą spaudžia prie šono. Žino, kad kovos lauke jau turi būti atsargus.

Lėktuvai skraido žemai ir daro žvalgybą. Jie nori žinoti, kiek vyksta karių į pagelbą savo priešui. Išmeta keletą granatų, jossu dideliu trenksmu sprogsta. Petrui net plaukai pasišiaušia, kaip skrenda oru žemių stulpai.

— Bet juk karys tam gimęs — ramina save.

Puolimas praėjo, niekas nenukento, ir visi pilnu džiaugsmu rengėsi eiti pakeisti, kovojančių draugų.

Petras rūpestingai viską susitvarko, apžiūri savo šautuvą, kad kartais pavojui ištikus galėtų gintis. Šalmą pabarškina į medį, kad kartais nebūtų kur trūkės. Pasižiūri į sausą davinį, ar galės juo ilgai maitintis. Viskas pilnoje tvarkoje sau vienas švilpauja, atsisėdęs ant kuprinės, koja ant kojos užsidėjęs, svajoja apie būsimą kovą, kaip narsiai jis kovos, kaip daug priešų jis nukaus. Mato akyse visą frontą.

Vadas pabudina Petrą iš svajonių. Įsakymas vykti toliau. Visi kuprines tempia ant kuprų ir taiso diržus. Kuopa pasiruošusi į žygį. Petras, pasipūtęs kaip gaidys, vaikšto su kuprine ir vaizduoja didelį karį.

Keleliu žygiuoja kuopa. Batų šnarėjimas svaigina karius. Ir pilkas dulkių debesys gaubia juos. Prieš pietus pasiekia kaimą. Jau kulkosvaidžiai plepa, ir šautuvai kartais padeda žodį primesti. Petras su didžiausiu atidumu seka visą padėtį. Žygiuoti negali, nes priešas visai arti, gali greitai

pastebėti, nakties laukti negalima, reikia greit sustiprinti poziją.

Prieš akis kaimas, su dideliais medžiais, ir gražiais trobėsiais. Visi slenka pirmyn su perbėgimais. Jau pirmosios eilės kaime. Priešas matyti ir saviškių karuose gerai galima įžiūrėti karius. Petras nudžiugo, norėjo šaukti ir rėkti, bet atsiminė, kad taip daryti negalima. Priešas pastebėjo ateinančią pagalbą. Dalį savo ugnies pasiuntė pasitikti juos, kad negalėtų pasiekti apkasų. Petras visai jaučiasi fronte, prieš akis mato priešą ir savos tikslą, kad reikia jį nugalėti. Su didžiausiu atsargumu leidžiasi į apkasų pusę. Petras slenka dešiniuoju sparnu, o čia prieš akis bala. Varlė iškišusi galvą iš vandens ir kaitinasi prieš saulutę, o Petrui nėra kitos išeities, kaip duoti šuolį į vandenį. Komanda "Pirmyn". Vienu dideliu šuoliu Petras vandeny, tik šautuvas kyšo iš vandens, o varlės nei kvapo neliko, vanduo, bet vistiek gaivina įkaitusi kūną. Petras patenkintas čia pirtimi, brenda į kitą balos kraštą. Kaip vandeninė žiurkė išlipa lauk iš balos; batai pilni vandens, drabužiai šlapi, bet šautuvas sausas, tai kas kariui svarbu, kad jo draugas sausas liktų. Apkasai pasiekti. Petras su didžiausiu džiaugsmu sveikina kovojančius karius, net pirtį pamiršo.

Saulutė jau vis raudonėja ir vis kiekvieną kartą danori raudonesnė. Artinosi vakaras. Paskutiniai saulės spinduliai pasislėpė už horizonto ir sutemos ateina laukais. Kariai šiuo savo paskirti: jų akys, kaip didelės šviesos gaudo priešą, o ausys — seka. Uždaviny duotas šianakt pralaušti priešų frontą. Ruošiasi kare. Petras patikrina šovinius, ar daug jų turi, ar jis gerai yra pasiruošęs. Patrankos pradeda spiaudyti ant priešų. Pasipila iš apkasų kariai ir slenka į priešą. Jau priešas arti. Pasipila dar kulkosvaidžių ugnis su raudonais liežuviais. Priešas nugalėtas.

Mėnulis pakilęs aukštai sveikina karius su pasisekusių žygiu. Kaimas dunsko tūlumoje, bet nebuvo matyti jokios jame šviesos. Mėnulis kartais užlenda už debesų, kartais geroka valandele ištrunka, tada viskas pasinėre tamsumoje, o kaimos pranyksta iš akių. Petras tada prisimena: kaimą, balą, kaip buvo šlapias ir kaip rytą pusryčiauo.

Dešiniajame sparne dar pasigirsta šūviai, bet labai retai. Kartais dar suterškia kulkosvaidis, bet tuoj vėl viskas ramu. Mėnulis pakopęs ant debesio šypsosi ir patenkintas juokiasi, o Petrui akyse stovi puolimo vaizdai.

1938 XI. 18. Marijampolė

Rašo Pūstapėdis

ČIAP SUI

Dabar atėjo grybų sezonas, tai jau lietuviai apie karą nekalbės. Kiekvienas bus užimtas su grybavimu. Radęs didelį "kalafleurą" tuojau puls su peiliu, kaip Hitleris ant Stalino.

Socijalistai nori žinot kur Smetona padėjo suaukotus pinigų. Tik jau, sakysiu, grabinėja aplink sieną ir neranda durų. Turėtų žinot, kad Smetoną niekas nėra išrinkęs kasierium ir jam niekas pinigų nedavė. Geriau pasiklausk patys saves, kur "Baltoji Gulbė" dingę su 40.000 dolerių?...

Kuomet žmogui reikia mokėt 35 centai už svarą mėsos tai kyla didelis alapas, o kuomet moka 25 centus už stikliuką degtinės, tai tas tik nusipjaut. Gal būt ir gerai pirkti pigią mėsą, o brangią degtinę.

Žmonės pradėjo stebėtis kodėl surinktas lengvasis metalas aluminijų stovi suverstas krūvose per keletą savaičių ir niekas nenuvežė. Well, gal sakau laukia atplaukiant iš Meksikos laivo?

Žmonės sako, kad Vokiečių tauta, tai yra vieningiausia pasauly. Jūs sakykit aš matau ką kitą. Ot pavyzdžiui vokiečys Willke kasdieną Rooseveltui į pašoną bado, kad eitų vokiečių mušti. Tai kur čia "tautos vieningumas"?

Pruseika sako: Pasikalbėjus su vienu kitu, tai vis išgirsti, ot ten ir ten, buvome parėj, gerai išsigėrėm bet apie parinkimą dėl gelbėjimo Rusijos, tai, neivienas neužsimena... Ot tebie, kad nori! Du banditai susipešė, tai žmonės turi aukauti? Svolačiam, vinių į kaktą su raudonom galvutėm!...

Sako, Anglija iš Vokietijos Hamburgo, jau padarė Hamburgerį. Mat dabar Hitlerio namie nėra. Jis aplink Peterbugą vaišinas su Lenino "dūšia" o anglai Berlyne turi "Halavyn"; verčia ant šonų namus. Tai jau tikras "doner veter"!...

Pagal komunistų sakymą, tai Amerikoje yra 80 nuosimčių Vokietijos šnipų. Nes tokią skaitlinę sudaro tie žmonės, kurie nenori karo. O kas prieš karą, tai jau tas Hitlerio agentas!...

DEATH TAKES MICHAEL JAVARAUSKAS JR.

Michael Javarauskas Jr.

"I'll see you at the picnic next Sunday?" asked Michael Javarauskas Jr. when I saw him last just a few days before the scheduled Roosevelt Furniture Store's annual employees picnic. "Of course", everyone answered — for who ever wants to miss that gala event? But Michael was destined never to attend that picnic. Several days prior to the long-awaited day, "Mickey", as he was known to his

many friends, became ill. He entered Holy Cross Hospital for treatments and after a few short days of almost hopeless despair, Mickey died. Just a few moments before his death he asked his sister Helen to extend his apologies to his many friends because he couldn't wait for that day. Michael Javarauskas Jr. was liked by everyone that knew him. He had not an enemy in all this world, they were all his friends. Everyone that ever met Mickey liked him at first sight. There was something about his firm handshake and the expression in his eyes, something about that constant smile and perpetual cheerfulness that just seemed to gladden even the most sad of heart. Mickey never confided his illness to anyone because he felt that it was his problem alone. His memory is something that everyone will cherish—and many will strive to duplicate in their own lives.

Michael Javarauskas Jr. was born in Chicago in 1917. He graduated from Englewood High School. He was active amongst Lithuanians, having helped organize and publish the first issues of "JAUNIMAS" back in 1936. His presence at Lithuanian events was always a sought-after-feature by the young folks. Wherever Mickey appeared, there too appeared a crowd of young people around him. He seemed to know everyone, and everyone seemed to know him.

Despite his early death, at only 23 years of age, Michael Javarauskas has long felt the pangs of pain. While still in school he had several attacks, but usually, he referred to them as "belly-aches", knowing full well what they actually were. His friends never suspected that he was ill with an incurable illness. Several years ago he spent a good portion of the year taking treatments in Arizona and other western states but when he wrote to his friends at home he merely called it a vacation and no one even dreamed that he was ill. He never mentioned his troubles—just his

happiness and that of others around him. Only recently he planned to journey to New Orleans, as he called it "for another vacation", but his plans did not materialize. Death called him first.

Michael Javarauskas Jr. was survived by his mother Rosalie, father Michael Sr., sister Helen, and younger brother Lawrence. Funeral services were held September 8th at Nativity of the Blessed Virgin Mary Lithuanian Parish and interment was at Saint Casimir Cemetery.

The memory of "Mickey" Javarauskas will live long after the effect of his good deeds has faded from this earth. There are many people on this earth, but there'll never be another Mickey Javarauskas.

S. L. A. CHAPTER 322 NEWS

A gala excursion to TABOR FARM on Sunday, September 28, with all the trimmings of a grand RE-UNION of old members and their families... that's the latest plan of activity for members of S. L. A. CHAPTER 322!

Since the group was first organized, many young Lithuanians have married, have taken positions with firms in other cities, or for various reasons have been confronted with the unavoidable destiny of dropping their membership in S. L. A. CHAPTER 322. Many of these original members have long desired to renew acquaintances with others that have remained with the group, of meeting the newer members. For that purpose, S. L. A. CHAPTER 322 is happy to announce that a "RE-UNION" of all members of the chapter is being planned for Sunday, September 28th, at the place that holds so many memories of gay times and delicious foods, the place that re-calls memories of earlier expeditions several years ago, that grand resort in southern Michigan, TABOR FARM.

Plans call for a departure at 9 AM (CST) and a stop enroute for a "beach luncheon" at Sand Dunes, another favorite spot that was instrumental in many a S. L. A. CHAPTER 322 romance that blossomed into marriage. After a short stop-over at the DUNES, the party will proceed to TABOR FARM, arriving in the early afternoon, in plenty of time for several games of golf, swimming, rowboating, ping-pong, bridge, hiking, fruit picking, picture taking, just plain "loafing around" or "chewing the fat" sessions. At about sunset, the entire party will gather in the brand new dining room, the latest addition to the even-popular TABOR FARM building group, and enjoy one of the finest meals of a young life-time with naturally, a few speeches and words of greeting from the present and past members of this young peoples organization. Mr. and Mrs. Joseph Bachunas, genial proprietors of TABOR FARM have promised to hold "open-house" to S. L. A. CHAPTER 322 and its guests on September 28th, while master of ceremonies John Smith Urban has promised to take care of everyone's desires personally.

P. S. Reservations must be made in advance by calling or writing to the S. L. A. CHAPTER 322 Arrangements Committee, 6755 South Western Avenue, Telephone GROvehill 2242. Oh yes, as usual, the cost is very reasonable; everything, including transportation both ways not to exceed \$2.00.

INKLINGS

by

GEORGE RUDELIS

DARIUS-GIRĖNAS POST 271 **AMERICAN LEGION** had a gala affair September 3rd, when the new officers were welcomed by the members. **Commander A. J. Kasper** was elected for another term while **Joseph A. Kibort** and **Adam M. Macarus** will be his assistants. **William J. Kareiva** takes care of the finances, **Adam Naujokas** maintains order, **Frank T. Pumptis** cares for the adjutant's duties, **Frank Raila** became historian, **Anthony J. Tuttle** takes care of the financial secretaries tasks, and **Joseph A. Mickeliunas** checks everything because he's the post judge.

"Alaska, here we come", might well have been the cheer that **Adolph Aleliunas** and **Victor Bubnis** yelled when they were notified that they had been selected for active duty at the northern outpost. Both young men are now enroute to their assignments.

"Meeting will come to order!".. that's the call that will echo around the Citizens Club rooms in Brooklyn, New York when the first rehearsal of the **Operetta Club** takes place this week. The group have made remarkable advancements along the lines of harmonious vocalizing of popular Lithuanian folk songs and this year's "class" expects to make an even better showing.

"**CORPORAL CASEY DEVEIKIS, ONE PACE FORWARD!**"... is what surprised visitors to Camp Robinson Arkansas might hear if they happen to be around during the recent marching drills of Company D, 108th Combat Engineers. Yes, our own radio program announcer who is serving his "hitch" in the service of Uncle Sam's Army has been promoted again, this time to a rank of Corporal. Congratulations are certainly in order! We're proud of you **CORPORAL CASEY DEVEIKIS!**

"Have a cigar—it's a boy".. is what **Dr. J. Simonaitis** is telling everyone these days. His wife, **Catherine**, gave birth to a baby boy at Holy Cross Hospital recently. Mother and son are doing fine and it is expected that the father will recover shortly.

Dr. George A. Wiltrakis, recently of the Peoria State Hospital at Peoria Ill., where he was superintendent, has been promoted to rank of Major and will assume his new duties at Camp Grant, near Rockford Illinois, shortly. **Major Wiltrakis** has served in the Army only since February of this year, when he enlisted as Captain. He has seen service at Camp Grant, Ill, Fitzsimons General Hospital in Denver, Colorado, and Fort Eustis, Virginia.

Chicago Lithuanians will observe "**JUDGE JOHN T. ZURIS DAY**" Sunday September 28th, at Liberty Grove, 83rd and Willow Springs Road. Plans for the annual event include motion pictures, dancing, games and vaudeville. Admission will be free. The annual event is being arranged by the **Lithuanian Demo-**

cratic League of Cook County. Committee on arrangements include **Al Kumskis, V. Rekus, Bruno Jakaitis, J. Shimkus, Rudolph Vasalle, Jack Juozaitis, and Joseph Kaminskas.**

"Where's pharmacist **Tulys**?" That's an easy question to answer. **Building contractor John Pakel** is building a new home for **A. Tulys** in Beverly Hills, and naturally, **Mr. Tulys** is watching it progress towards completion each day.

"Excuse me, I'm hurrying back to the University of Illinois — I'll think about marriage when I finish school"... is what **Aldona Malela** answered to a bashful suitor recently. She plans to become a school teacher after completion of her studies.

"Happy birthday to you"... shouted many friends when **John Smith Urban** entered the main dining room at **Tabor Farm on September 7th.** It was a complete surprise to **Mr. Urban** but not so for his friends who gathered to pay their respects to the popular vocalist. As a special feature of the gala gathering, **John Urban** was serenaded by the entire group. **John Urban** plans to return to live in Chicago sometime during October, and of course, to prepare for a series of concerts this winter. First in the series will be presented in Cleveland, Ohio for which arrangements are being made by **Kazys Karpisius**, editor of the Lithuanian weekly newspaper "**DIRVA**".

Civic, fraternal, and social organizations can invest organization funds in Defense Savings Bonds, series F and G. Defense Savings Bonds are now available in more than 16,000 post offices and 9,000 banks throughout the United States. Do your share to preserve the American way of life. Invest regularly in Defense Savings Bonds and Stamps.

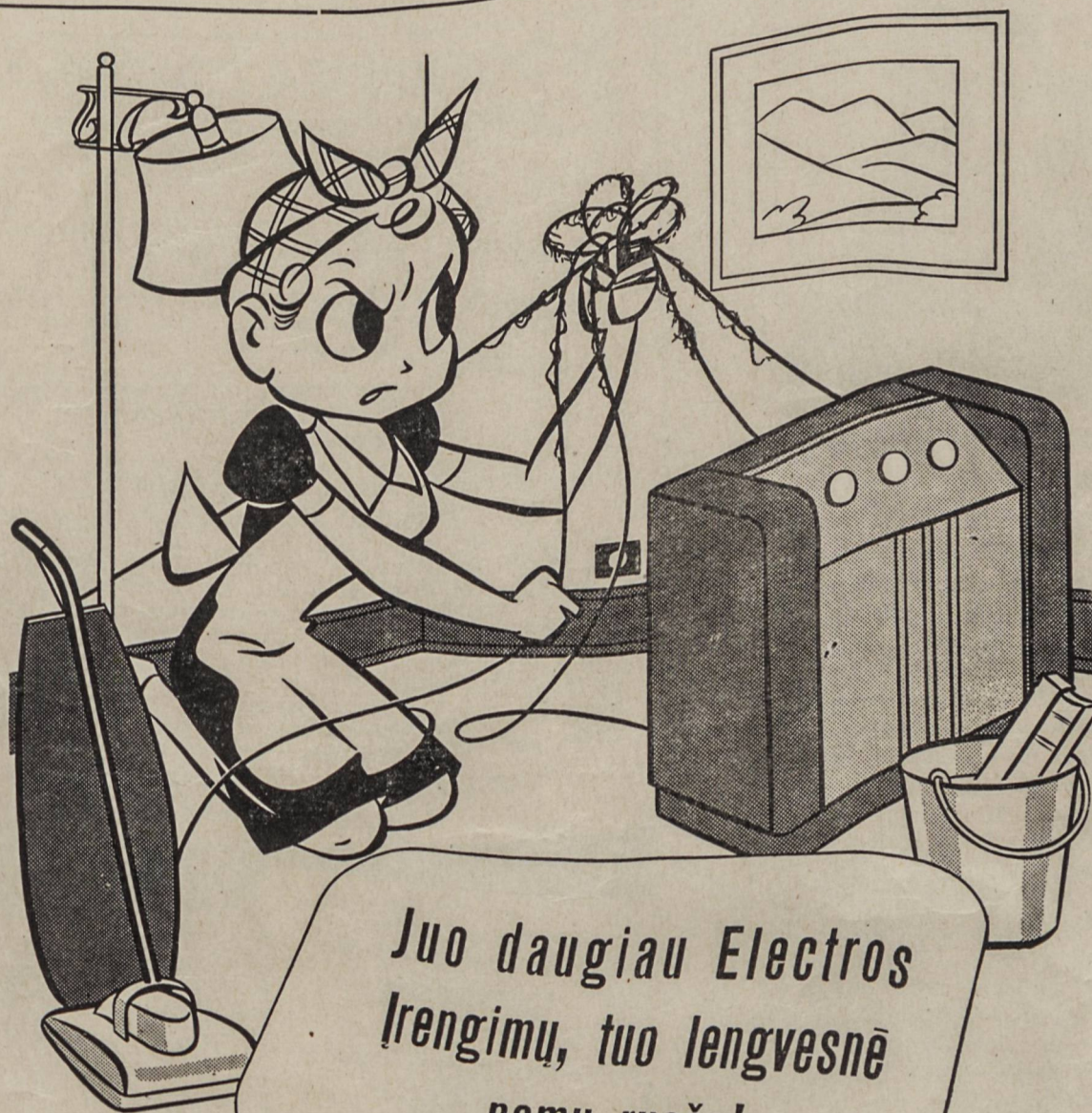
"No vacation this year — too much important work", says pharmacist **Marcella Dargis.** Miss **Dargis** is only one of three pharmacists in the **Dargis** family, which also includes an air lines stewardess. "**Papa**" **Dargis** just takes things easy and let's his family operate the Drug Store at Marquette Road and Artesian Avenue.

"What's happened to **Nancy Benche**?" Of recent days, Miss **Benche** seems engrossed quite deeply in thought. Perhaps she's planning something? Maybe . . . ?

"Who is the new editor of "**Vytis**", official **Knights of Lithuania** monthly magazine?"... That's a question that was answered for us by former editor **Konnie Savickas** — "**Edward J. Kubaitis**, recently of "**Draugas**" staff and even more recently '**Commentaries**' columnist for '**Jaunimas**'. **Eddie** has given up his post with the youth publication so that he can devote his undivided attention to matters pertaining to '**Vytis**'.

"Have you seen that handsome tall man with the moustache?" — and the reference is being made to **Dominic Varnas**, man-about-town and important office-holder at **Standard Federal Savings and Loan Association.**

— BUY DEFENSE SAVINGS BONDS —

*Juo daugiau Electros
Įrengimų, tuo lengvesnė
namų ruošia!*

• Taip, turėdami pakankamai elektros įjungimų kiekviename kambary, jums bus daug mažiau "darbo" prie "naminių darbų". Neturėsite tų ilgų ir dulkes renkančių vielų, išraižytų po visus kampus ant grindų ir sienų. Bus lengva ir patogiu naudoti dulkių valytuvą ir kitus

elektriškus prietaisus, ir savo baldus galėsite sugrupuoti ir pasistatyti kur norėsite.

Kodėl nepatelefonuoti tuojau ir sužinoti kiek mažai tekainuoja įrengti daugiau elektros įjungimų jūsų namuose.

Tik pašaukite RANDolph 1200.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

DĖDYTĖ JERONIMAS RAŠO.

Sveiki!

Well... nesmagu rašyti jums laiškas, kada tavo raštus išmozoja, išcenzūravoja... Bet vistiek, išrūkęs dvi bliuzes tabako, parėginis kaip ką išrisavoti su savo plunksna. Dalykas yra nepaprastas. Svetas maišosi kaip mūsų oras. Kaip tik du laidokai susipešė, tai dabar ir kiti nori eit pasižiūrēt kaip aniedu mušasi, tik visa bėda, kad nei vienas nei kitas, neleidžia gražumu jeit. Toks anglijokas, labai nori pamatyti kaip ruskis ant sienos vajavoja, ale komisarai nenor kad matytų. Sako, anie vaiską su pulemiotais varo į frontą. Jeigu maskoliai neina, tai į juos iš užpakalio šauja, kaip kurapkas. Ruskis nenor kad visas demokratiškas svetis apie ta žinotų. Bet tokiem korespondentams, kurie nebuve ant fronto tą rašo, negalima tikėti, ba kaip jie gali pasviečyti, patys nebuve, nematę. Ir aš netikiu. Ruskiai gerai mušasi, ba nekenčia vokiečio, kam jis kiša savo nosį, ne į savo migį. Dar paskui gali išmokyti visus sekretus kaip darbininkų rojų įveist savo šaly. Visi ruskiai sukilo dabar prieš vokiečių: bolševikai, komunistai, staroviercai, kerenskiniai, prigaitiniai, pruseikiniai, gegužiniai, malorusai, biednorusai, kristoprodavcai, popai su pačioms ir vaikais ir, vienu žodžiu, visi kas tik gauna šoblę, kinžalą arba

MODERN GEZO PEČIAI

TURI VISUS VIRIMO PATOGUMUS
VISŲ KITŲ PEČIŲ

— TAIPGI —
3 EKSTRA
YPATYBĖS

1. GREITUMĄ — Griečiausias viršpečiaus virimas žinomas!

2. LANKSTUMĄ — Šimtai pritaikomų karščių tuojau, visokiems virimo reikalams!

3. TRUMPĄ — "Modern" Geziniai Pečiai mažiau kainuoja pirkti — ir operuoti!

Nereikia Nieko Naujo Išmokyti su
"Modern" Gezo Pečiumi!

• Virimas lengvesnis su "Modern" Gezo Pečiumi. Galite virti visai be vandens arba su vandeniu, kaip norite! "Modern" Gezo Pečiai palengvina kepimą, duoda geresnes pasekmes, nes automatiškos kontrolės prashalina neaiškumą ir spėliojimą.

Negalima pralenkti "Modern" Gezo Pečiaus su jų darbo ir valgių taupymo ypatybėmis. Tai priežastis kodėl beveik kiekviena Chicagos šeimyna, kuri perka pečių, perka "Modern" Gezo Pečių.

DIDELĖ NUOLAIDA UŽ SENĄ PEČIŲ
LENGVI IŠMOKEJIMAI

Susizavėsite jo gražumu...
Džiaugsitės jo geru virimu

UNIVERSAL

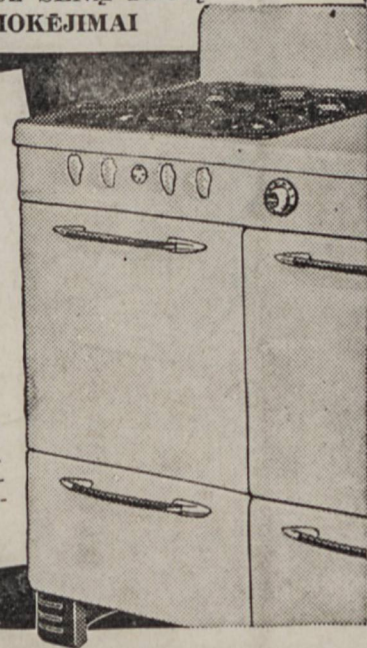
(Kendall)

Modern Gezo Pečius

\$94.00

(Sales Tax Ekstra)

In-a-Drawer Bedūminis Broileris * Porcelain - Išlietas,
16 col. Keptuvas * Keturi užsidegantys Degtuvai * Automatiška Keptuvo Karščio Kontrolė * Pritalkintas Laikrodis * Du Patogūs Stalčiai.

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

PHONE WABASH 6000

ATNAUJINKITE PRENUMERATĄ

MARGUTIS kainuoja metams \$2.00
6755 So. Western Ave.,

Chicago, Ill.

ružę. Valdžia jau ir arklius duoda, tik jok ir vokiečių mušk. Sako, jau arklys bus tavo ločnas, kaip užsibaigs karas ir dar gausi žemės kuri ir bus tavo ločnastis. O popai, sako, tik blagaslovija, tik blagaslovija visus "okotnikus" einančius į frontą...

— Poskorėj, poskorėj, batiuška, blogoslovi menja! šaukia "okotnikai".

Na tebie, na tebie... Visiems po nemnožko!, — trikryžį siųsdamas, sako popas.

Ir ot vokiečiui bėda. Jau beveik trys mėnesiai kaip jis apie Smolenską triūsiasi, o pasistumt negal ir gana. Tie "otkotnikai" kad šutina, tai šutina "fliukui" pakinkius. Matot, ką malda reiškia. Kaip tik Stalinas atidarė cerkves, kaip leido pasimelst, tai ir sekasi vajejot. Jeigu, sakau, mūsų bimbiniai ir kitoki bolševikėliai pradėtų eit į bažnyčia, tai ruskiui dar geriau sektųsi. Imkim sau, jeigu tokį Prūseiką pamatytų bažnyčioj besisukinėjant su ražančium, tai visi jo klausytų ir aukų duotų. Kiba reikės man susitikus patart...

Apie Lietuvą, reiktų daug parašyt, ale nežinau ar dės redakcija. Lietuvoje blogai. Nuo meškos ant vilko patropijo. Išpradžios, rodėsi, bus viskas gerai ir jau demokratiški krikščionys ir nekrikščionys buvo apsidžiaugę, ale dabar jau iš kitų kontičkų gieda. Jau ir mūsų demokratiškiems krikščionims nepatinka vokiečiai. Dabar, sako, ir jie nori sudaryt valdžią, išsirinkt prezidentą ir su barzda), na, o paskui, tai jau pradėt valdyt su portfeliais ir be portfelių. Sako, pinigų yra bankuose, anei galėtų ir algas imti ir kitiems mokėt, kaip jie norėjo Lietuvoje padaryt. Matot, atvažiavo daug patyrusių, papraktikavusių aukštos "profesijos" ir "kvailapakacijų" asmenybių. Ko gero, dar Smetonai bus riestai su prezidento činu?! Jeigu toki bolševikai pradėtų melstis, tai susidėtų krikščionys su komunistais. Jeigu

kam iš jūsų atrodo juokingą, tai nesijuokite, ba dabar svietas kvanktelėjęs ant visokių nelauktų išsišokimų. Naži žiūrėkite kas pasidarė su Japončiais? Kaip čia senai, jie pirkio iš Amerikos aliejų ir per Rusiją gabeno vokiečiui, o dabar jau tą patį aliejų leidžia Amerikai šiptuot ruskiams, kad pliektų vokiečius. O juk Juzukas Matsuoka, buvo geras Hitlerio draugas — viską prižadėjo. Kas šiandien? Dar ko gero Japončikas pardės vokiečių mušt, kaip anam kare. Arba ką žinai kas bus su Mussoliniu? Gal ir tas karapūzas atsisukt prieš savo frontą kaip anam kare. Yra žmonių, katrie neturėdami nieko, nori valdyt, yra ir tokių, katrie valdydami nemo-ka valdyt, nors turi ką. Jeigu aš būčiau Ruzvelto vietoj, tai būčiau senai paskelbęs karą ir visus sumalęs į miltus, padaręs svietavą pardedką ir dacol. Juk Amerikos visi bijo. Žiūrėkite, kaip Anglija šokinėja apie Ruzveltą?

Kodėl? Ogi bijo! Aha!... Na, ale turbūt užteks apie politikę rašyt... Geriau aš jums apie grybavimą papasakosiu. Buvau aną dieną išvažiavęs grybaut, ale parsivežiau sviesto, sūrio, kiaušinių, slyvų, tomeičių ir svežių rapukų. Darata, sako "ropučių". Žemaičiai, nuo Jurbarko, tai vadina "roputėmis", o mes zanavykai, tai tiesiog rapukais. Iš lenkiško, turbūt... Ropucha... Grybų dar nėra. Buvo keli išdygę, tie kazelėkai, ale juos tuojau nurankiojo... Ant golfo pievų, tai dygsta pievagrybiai. Jie geri. Atsimenu, kaip Lietuvoje piemenys tuos grybus kepdavo ant žarijų. Gardus būdavo; druskos užsipili, tai tik trakšt, net dabar seilės varva... Kaip tai gera būt piemeniu!... Dėlto aš anąsyk savo Daratai išaiškinau iš ko kerdžiai — skerdžiai atsirado... Na, gudbay, iki kitam sykiui...

Jeronimas

Commonwealth Edison Kompanija išsiuntė po vieną kartoną cigarečių kiekvienam savo darbininkui, tarnaujančiam Dėdės Samo kariuomenėje ir laivyne. Viso tarnauja 324 vyrai. Čia parodama Suzanne Lyon (kairė) ir Muriel Moor, kurios pagelbsti supakuoti rigaretų dėžes ponui Roy A. Dinghman, manadžerio pagelbininkui industrinio skyriaus.

MUZIKA IR DAINOS

DIDELĖ KNYGA SU GAIDOMS

Kaina \$1.00

NAUJAS MARGUČIO OFISO ADRESAS —
6755 South Western Avenue, Chicago, Ill.

ATNAUJINKITE PRENUMERATĄ

MARGUTIS kainuoja metams \$2.00

6755 So. Western Ave.,

Chicago, Ill.

ŽMONIJOS ISTORIJA DOVANAI

610 pusl. didumo, \$2.00 vertės knyga dykai tam
Kas naujai išsirašys "Dirvą" metams už \$2.

Dirva 8 pusl. didumo, metams \$2; pusei metų \$1.
Populiaris tautinis laikraštis. Eina 26-ti metai.
RED. K. S. KARPIUS

Ar seniau žmonija kariavo mažiau?

AR ŽMONIJA kada kariavo mažiau negu dabar? Kada buvo 100 metų karas? 30 metų karas? Rožių karas? 7000 MIRUSIŲ LIETUVIŲ. Kas jie tokie? "Dirvoje" kas savaitę telpa mirusių Amerikos Lietuvių vardai ir iš kur jie iš Lietuvos paėjo. Matysit pažymėjimus savo giminių, draugų, kaimynų. Iki galo šių metų mirusių skaičius viršys 7,000.

DIRVOJE telpa eilių-dainų, istorijų, apysakų, lengvų pasiskaitymų. Dirva jums tikrai patiks. Pamatymui siunčiama dykai. Priduokit aiškų savo adresą.

"DIRVA"

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

Už \$1.00

Lietuvių Naujienos

332 N. 6th Street,

PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ NAUJIENOS lankys tamstas kiekvieną mėnesį per 2 metus. Užsirašyk sau ir savo draugui arba draugei, tai bus geriausia dovana.

MARGUČIO DAINOS II

DALIS

Didelė knyga su dainoms, kurių yra apie 70. Kiekvienam dainos mėgėjui reikia įsigyti toks leidinys. Kurie moka truputį piano skambinti, tie ras lengvų kūrynėlių.

Kaina \$1.00.

Reikalaukite *Marguty*.

PATAISYKIT RADIO

GARANTUOTAS
RADIO IR REFRIGERATORIO
PATAISYMAS . . .

**Marquette Radio &
Refrigerator Service**

"Išegzaminavimas" dykai
Telefonuokite Plaza 7858
arba Hemlock 2343
AL ENZULIS, savininkas

CONRAD

FOTOGRAFAS
Studija įrengta
pirmos rūšies su
moderniškais
užlaidomis ir
Hollywood švie-
somis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
tel. Eng. 5883-5840

VANAGAIČIO DAINOS

- 1, Mamytė,
- 2, Dainuok man dainą,
- 3, Godelės,
- 4, Naktis svajonėms papuošta.

Visi keturi leidiniai už
Vieną Dolerį.

Reikalaukite *Marguty*.